

कायः शरीरे घञ् शत्रुनिकायानां अरिसमूहानां निचीयतइति
निकायः संघेचानौत्तराधर्यइति कर्मणि घञ् आदेश ककारः
तेषां सम्बन्धिनीं व्यावहासीं परस्परहसनं अनाश्रितैः व्यवपूर्वाद्भू
मेः कर्मव्यतीहारेणचस्त्रियामिति स्त्रीलिङ्गे भावे णचं विधाय
णचः स्त्रियामञ् न कर्मव्यतीहारइति वृद्धिप्रतिषेधः ॥ ४२ ॥

भ० सीतेत्यादि । युष्माभिः स्लोककायैः स्वल्पदेहैः सद्भिः रत्नानि
कायेषु राक्षसनिवासेषु सीता मृग्या अन्वेषणीया च्छलेन न तु
प्रकटेन मृगत्कङ्मार्गणे शत्रुनिकायानां शत्रुसमूहानां व्याव
हासीं परस्परहसनं अनाश्रितैः उपहसतोऽपि शत्रोरुपहासं
कार्यसिद्ध्यर्थमकुर्वद्भिरित्यर्थः व्यावहासी परस्परविचारणेति
केचित् निचीयतेऽस्मिन्निति निकायोनिवासः समूहश्च चीयते सुख
दुःखार्थमिति कायोदेहः स्यदैधावोदेत्यादिना घञि कायनि
कायौ निपातितौ व्यवपूर्वहसोव्यतीहारे णन् मूर्द्धन्यणकारइदृ
द्यर्थः दन्त्यनकारस्तु व्योर्मुदान्तेइत्यादौ स्वध्वरणनइति चि
ह्नार्थः णनन्तात् स्वार्थेणः षित्वात् स्त्रियामीप् ॥ ४२ ॥

साराविणं न कर्त्तव्यं यावन्नायाति दर्शनं । संदृष्ट्वा
यान्तु वैदेह्या निग्राहो वोऽर्थवानरेः ॥ ४३ ॥

ज०म० साराविणमित्यादि । सारावणमभिव्याष्ट्या भाषणं न कर्त्तव्यं
युष्माभिः यावन्नायाति दर्शनं सीतायादित्यर्थात् संपूर्वाद्वातेरभि
विधौ भावइत्युन् तदन्तादणि नुण् इत्यण् तस्मिन्ननपत्य